

1 **U6: Utaleforslag til årsmøtet i Bergen SV – 2023**
2 **Energien i det grønne skiftet- økt produksjon og økt innsparing**

3
4 **Forslagsstiller: Jens Revold, Bergen SV**

5
6 Norge står overfor store utfordringer i årene framover dersom vi skal gjennomføre det
7 grønne skiftet. Årsproduksjonen fornybart er på ca 150 tWh og totalforbruket i 2021 var på
8 223 tWh (tall SSB). Dette innebærer at differansen på rundt 65-70 tWh kommer fra
9 fossilenergi. Dette må erstattes med fornybart og alle vil se at utfordringen er formidabel
10 dersom samme forbruksnivå som idag skal opprettholdes.

11
12 Vestlandet (Rogaland, Vestland og Møre og Romsdal) er giganten i norsk energiproduksjon.
13 Rundt 40 % av fornybar energi (vannkraft, vindkraft og varmegjenvinning) kom fra vestlandet
14 (tall de Facto: 5-2021). Vestland fylke hadde den størst produksjonen av samtlige fylker med
15 rundt 25 %.

16
17 Vestland fylke er desidert også det viktigste fylket med tanke på industri. I 2017 var tallene
18 på bedrifter, ansatte og omsetning på:

19

12 Hordaland	1754	23391	110541
14 Sogn og Fjordane	595	7849	27331

20
21 Svært mye av Norges kraftkrevende industri er lokalisert til vestlandet og Vestland fylke.

22
23 Dersom norsk industri skal overleve i et konkurransepreget marked er tilgangen til
24 tilstrekkelige mengder strøm produsert fra utslippsfrie kilder avgjørende. Hvis vi ikke makter
25 denne omleggingen vil vårt fylke bli sterkt rammet. Energiomleggingen i Norge er derfor
26 spesielt viktig for Vestland fylke.

27
28 Hvordan kan dette best skje? Det er i dag stort fokus på nye energikilder som vindkraft, både
29 på fjell og til havs. Fordi fjellvind er lett å utbygge er det her oppmerksomheten fra private
30 entreprenører er størst. Rundt 2020 var det rundt 20 fjellvind-prosjekt mellom Sveio og
31 Stadlandet (BT), men disse bremses opp blant annet pga lokal motstand. Statsråd Aasland og
32 regjeringen åpner nå for ny utbygging og alt tyder på at kommunene kommer til å bli utsatt
33 for et enormt press i årene framover. Mot dette står naturverninteressene og mye av
34 lokalbefolkningen. Her må SV stå på sitt program og gå mot at fjellene ødelegges. Hvordan
35 kan så fornybarproduksjonen sikres samtidig som vi unngår store naturødeleggelser:

- 36
- 37 1. Først og fremst må det anlegges et bredt perspektiv på løsninger; det finnes ikke en
38 enkel vei, men en miks av flere alternativer.
  - 39 2. Ytterligere energiøkonomisering. Dette gjennom isolasjon av boliger, næringsbygg og
40 offentlige bygg gjennom bruk av varmepumper og energistyring. Et helt annet syn på
41 bruk av strøm må anlegges der vi nok i Norge har tillagt oss «vaner» som ikke
42 harmonerer med fornybarsamfunnet. En fornuftig reduksjon av forbruket er dermed
43 særdeles viktig.
  - 44 3. Fokus på solenergi og dennes enormt store potensial også i Norge. NVE har et anslag
45 på beskjedne på 7 tWh fra sol fram til 2040. Her bør man kunne se for seg en

- 46 flerdobling. Solcelleanlegg og solvarmeanlegg er lett å bygge ut og har lang
47 levetid/lite vedlikehold.
- 48 4. En kombinasjon av solenergi, vannkraft og varmepumper – satt opp mot et system av
49 bergvarme/ og lagring har store potensialer. Her dreier det seg om å ta vare på
50 varme produsert gjennom vår og sommerhalvåret, og forbruke denne i kalde
51 vintermåned. Flere prosjekt med «bergbrønner» er gjennomført i Vestland, men
52 det beste eksemplet er kanskje «termosen» som er etablert ved Fjell skole i
53 Drammen. Dersom en ser for seg at slik blir en standard for norske bygg kan enorme
54 mengder elektrisitet spares ved at den viktigste forbruksposten oppvarming dekkes
55 gjennom billig energi fra vår og sommer.
- 56 5. Oppgradering av vannkraften har fortsatt et betydelig potensial – men mye er
57 allerede tatt. Marginale økninger/forbedringer av eksisterende magasin,
58 tunnelganger og turbiner kan gi viktige tilførsler av energi.
- 59 6. Vi kommer ikke utenom havvind. Norge står for 50 % av verdens flytende hav-
60 vindproduksjon som pr dato ikke er stor. Med regjeringens planer for en kraftig
61 utbygging fram mot 2040 på 30 GW kapasitet er spennende. Det vil gi samme
62 produksjon som fra dagens vannkraftsystem og vil innebære at våre forventete
63 behov er godt dekket. Idag er det bare de to prosjektene Søre Nordsjø II og Utsira
64 Nord som er under konkret planlegging fra statens side. Disse vil ha 10% av
65 kapasiteten ovenfor. I tillegg vil Trollvindprosjektet i tilknytning til Osebergfeltet
66 kunne ha en kapasitet på 1 GW. Samlet vil de tre prosjektene kunne gi en
67 årsproduksjon på rundt 16 tWh og da begynner det virkelig å monne.
68 Det gode med prosjektene er at de vil gi strøm til den oljeproduksjonen vi vet vil pågå
69 i noen år framover og senke behovet for strøm fra land. Det problematiske kan være
70 havvinds innvirkning på naturmiljøet i havet; gyteforhold, oppvekst osv. Disse forhold
71 må avklares underveis.
- 72 7. Det vil også finnes andre energibærere som må følges tett og som kan vise seg å bli
73 aktuelle.

74 --
75

76 Etter at verdifull tid er tapt særlig under Solberg-regjeringen, men også under nåværende
77 regjering – kan det nå se ut som om at noen av tiltakene nå kommer igang. SV vil kjempe for
78 at denne store og nødvendige energi-omleggingen skyter fart, gjennom at statlige bidrag
79 økes i vesentlig grad. Her må man være villig til å se på langt sterkere subsidieordninger
80 både mht til husholdninger/næringsliv og industrisektoren. Dette vil innebære å bruke noe
81 mer av oljeformuen inn mot viktige tiltak. Dette dreier seg om en investering i norsk basis
82 infrastruktur, og på samme måte som under kraftutbyggingene som startet opp på 20 og 30-
83 tallet, må vi være villige til å bruke mer midler under klimakrisen. Energi er avgjørende for
84 velferd og innovasjon. Klarer vi ikke dette løftet vil vi tape og sakke akterut – og overgangen
85 til et fossilfritt samfunn uten olje og gassproduksjon vil bli vanskelig.

86
87 Prisene på strøm og krafttilgangen fremover i Norge er avgjørende for både det grønne
88 skiftet og det å beholde industri på vestlandet. SV skal kjempe for begge perspektiver –
89 prisene må ned og krafttilgangen opp!

90
91
92

93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125

Bakgrunnsinformasjon:

- 1 kilowatttime kWh – 1000 watt brukt/produsert i en time
- 1 megawatttime MWh -1000 kWh
- 1 gigawatttime GWh – 1000 MWh eller 1000 000 kWh
- 1 terrawatttime TWh – 1000 GWh eller 1000 0000 000 kWh

Energiproduksjonen kilder og fordeling

Norge produserte hele 157 TWh i 2021, denne falt til 145 TWh for 2022, vesentlig pga redusert vannkraftproduksjon. Importen og eksporten var på henholdsvis på 5 % og 16% av totalen 2021, i 2022 var tallene 9% og 18% - nettoeksporten var mao 11% i 2021 og 9% i 2022.

Regionalt er vestlandet en gigant i den norske kraftproduksjonen. Rogaland, Vestland og Møre og Romsdal hadde i 39% av produksjonen i 2021 og 40% i 2020 (totalt 154 TWh). Vestland fylke av dette igjen 23 % i 2021 og 25% i 2020. Vestland er det desidert største fylket med tanke på elproduksjon i Norge.

Forbruket

I Norge forbrukte vi ca 223 TWh i 2021, av dette ca 157 TWh fra fornybart. 30 % eller ca 66 TWh kom fra fossilenergi. Dette er potensialet som må dekkes av fornybart dersom vi skal opprettholde samme forbruk.

08689: Hovedtall for bedrifter i industri, etter region, statistikkvariabel og år

	Bedrifter	Sysselsetting	Omsetning (mill. kr)
	2017	2017	2017
01 Østfold	1155	14277	50330
02 Akershus	1583	13647	48799
03 Oslo	1377	14292	41622
04 Hedmark	891	8206	23791
05 Oppland	870	9014	22760
06 Buskerud	1221	15468	48762
07 Vestfold	1048	12156	57093
08 Telemark	880	8098	31050
09 Aust-Agder	617	4746	9859
10 Vest-Agder	787	11087	44545
11 Rogaland	1724	25305	83062
12 Hordaland	1754	23391	110541

14 Sogn og Fjordane	595	7849	27331
15 Møre og Romsdal	1468	21404	85814
16 Sør-Trøndelag	1149	13213	52384
17 Nord-Trøndelag	605	6110	20520
18 Nordland	979	10912	46817
19 Troms	543	4979	15662
20 Finnmark	351	2573	9880
21 Svalbard	17	156	190

126

127